

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in prazniki - inserati do 40 petti v rest din 2.- do 100 vrt Din 2.50, od 100 do 300 vrt Din 8.- večji in vrati petti v rest din 4.- Popust po dogovoru, inserati davek posebej. »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopis se ne vratajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8, telef. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126

Pedružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3a. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telef. 81. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 81. 65. poslovnična uprava: Kocenova ulica 2, telefon 81. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštrem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ABESINSKA OFENZIVA

Abesinci so na vsej fronti začeli napad na italijanske postojanke in dosegli lepe uspehe

Hadar, 20. novembra. AA. Po informacijah poročevalca Agencije Reuter je Fitjaror Ajele s svojo vojsko včeraj zjutraj izvršil veliki napad na Italijane, ki so koncentrirani okrog Antala in Gorajeho. Italijani so bili poraženi. Ajele je zavzel Antale. Borba je trajala od jutra do poldne. Abesinci bodo skušali sedaj obiti Italijane, da bi znova zavzeli tudi Gorajeho. Velihi paša, ki ga je cesar odpolikat z južne fronte, se je odpeljal v Džibuti. General je kratko izjavil: »Vojna ni izgubljena. Najslejše se smeje, kdor se smeje zadnji.« Kakor vse kaže se bo promet iz Džibutija v Adis Abebo v kratek omejil na minimum, ker je pričakovati, da bodo Italijani kmalu bombardirali zelenčuško progo.

Adis Abeba, 20. novembra. v. Abesinci nadaljujejo počasi toda sigurno s koncentracijo svojih velikih armad, ki so razporejene na severni in južni fronti. Na severni fronti je nastal skoraj popoln zastoj. Italijani so izvedli samo nekaj bočnih osigurani na karavanski cesti južno od Makale. Abesinske čete so počasi zlivajo v kotino južno od Makale, ki bo postala najbrža pot zvezne države. Sledi, da med Abesincami in Italijani. Vsi vojaški strokovnjaki in celo italijanski priznavajo velik uspeh izvedbe koncentracije abesinskih čet, ki so prehodile do 80 km v eni noči po sto in sto kilometrov, prej ko so prisile na odrejeno jin mesto na fronti. Morala Abesincev je se vedno na višku ter čakajo tempotoli vojščki samo povelja za odločilni spopad. Abesinci bodo na severni fronti za sedaj najbrže samo zadrževati nadaljnjo prodiranje italijanskih čet ter čakajo do takozvanega »malega dežja«, ki bo nastopila v nekaj tednih. To dežje bo toliko razmočilo pota v italijanskem zaledju, da bodo italijanske zveze proti morju resno ogrožene. Takrat ni izključeno, da pride do odločilne ofenzive črno vojske. Na jugu je zastala italijanska ofenziva radi terenskih težkoc. Mali tanki so skoraj vsi zaostali ter je navezan na odslej italijanska pehota sama nase. Abesinci so izkopal po navodilih evropskih strokovnjakov na tem predelu fronte na stotine večje skritih pasti za tankove, v katere je začelo že nekaj desetin tankov. Po izjavih Italijanov hoče prodrijet general Graziani na tej fronti za vsako ceno še pred zimno in nastopom velikega dežja vsaj do Hara. Izgleda, da bo užival pri tem tudi veliko podporo novoga poveljnika vseh italijanskih čet maršala Badoglia, ki misli znatno ojačiti italijanske čete na južni fronti.

Po poročilih iz Ogadenu se je skoro celo province spremenile zaradi velikih nabolj v eno samo blatozero. V blatu je običajno nekaj ducatov italijanskih tankov, ki čakajo sedaj, da se očemijo osuši. Med italijanskimi četami v Ogadenu je predvsem tudi nemilo razsajati malarija.

V abesinskih krogih nestрпno pričakujejo napovedane velike posiljke otočja in streličja. Znano je namreč, da je abesinska vlada naročila za težke milijone najmodernejših strojnic, brdskih topov in protiletalskih topov pri najboljših evropskih tovarnah orožja, ki so sedaj polno zapošljene v abesinskih naročilih.

Abesinske Amazonke

Adis Abeba, 20. novembra. AA. Pri nekem spopadu južno Antala, je bila ubita nekaj abesinske amazonske, sedem drugih je bilo težje ranjenih. Dve so prepeljali v tukajšnjo francoško bolničko. Ena izmed njih je bila zadeta, ko je svojemu možu podajala naboj. Druga pa, ko je podajala vodo svojemu ranjenemu možu. Oba se nameravata takoj vrniti na fronto, čim bosta okrevati.

Vznemirjenje Italijanov v zaledju

Adis Abeba, 20. novembra. o. Poročevalc DNB poroča s severne fronte, da Abesinci neprestano vznemirjujo s svojimi četniki akcijami italijanske čete v zaledju fronte in zlasti otežkočajo dovoz živil in municije na fronto. V mnogih odsekih je dovoz dočela onemogočili, ker so zasedli razne težke dostopne steške, tako da morajo oskrbavati predvsem italijanske čete z letali, ki dovaja živila in municije in jih s padobrani spuščajo na zemljo. S tem so Abesinci ob enem precej zajezili tudi akcije italijanskega letalstva, ker je eden pretežni del letal zapošlen s prenašanjem ziveža.

Borba na črti
Dagabur-Gorajeha

Adis Abeba, 20. novembra. AA. Po sebnih poročevalci Havasa javlja: Odpornost abesinskih čet je posebno močna na črti Dagabur-Gorajeha. Manjši oddelki abesinske vojske neprestano vznemirjujo z naglimi gibanji italijanskih kolon. Svoje napade vprizarjajo pred vsemi ponori. Italijanski vojaki so ranjeni od sulic. Abesinske čete so še vedno okrog Dagaburja.

Posledice sankcij

Z uvedbo sankcij je hudo prizadeta tudi francoska trgovina — Razburjenje v francoskem poslovnom svetu

Pariz, 20. novembra. o. Protesti proti sankcijam zavzemajo čim dalj večji obseg ter dobivajo vedno bolj izrazito prtiangleško tendenco, največ zaradi tega, ker je dovoljen izvoz sirovin, ki so pod britansko kontrolo, kakor n. pr. premog, petrolej in jeklo, dočim je francoska trgovina z Italijo na vsej črti občutno prizadeta. Polsužbeni »Intransigeant« piše med drugim:

Mi smo skoraj enako hudo prizadeti kot Italija. Naša produkcija je omejena, brezposelnost narašča in naravnje je, da bo hudo ogrožena tudi naša trgovinska bilanca. Tega stanja ne moremo dalje trpeti. Sporazum med Italijo, Albanijo in Drugim narodom postaja međunarodna potreba.

Razne industrijske zveze so izdale proglašene proti sankcijski politiki. Pariski trgovski zbornici je sestavila seznam vseh gospodarskih panov, ki so najhujše prizadeti s sankcijami. Mnoga podjetja bodo v kratkem prisiljena zapreti svoje tovarne ter odpustiti nameščence. Zeležniški promet z Italijo je zmanjšan na minimum. Na italijansko-francoski meji vlada veliko razburjenje. V Modani je parisko-lyonska zelenska družba odpustila 200 nameščencev in nad dve tretjini delavcev. Ker je pre-

kinjen tovorni promet z Italijo, so bili carinski uradniki poslaní na dopust. V Modani se vsak dan kopijo stotine stolov francoskih časopisov. Francosko blago, ki je v zadnjem času prisoj na mejo, so kupljivali spekulanti mnogo pod ceno. Narodni poslaneč iz Modane je poslal Lavalu brzjavko, v kateri pravi, da bo izvajanje sankcij popolnoma uničilo trgovino v Modani. V Mentonu je vsak dan prihajalo po več sto avtomobilov, včeraj na jih je šlo preko meje samo šest.

Ukinitev povzetja v Italiji

Beograd, 20. novembra. AA. Italijanska vlada je prepovedala sprejemanje posiljevalev brzovoznega in počasnovoznega blaga, poslanega iz tujine v Italijo, če so obremenjene s povzetjem v kakršenkoli znesku ali pa s plačilom naravnih pravil.

Kdo bo imel največ koristi

Bern, 20. novembra. AA. »Zürcher Zeitung« pravi, da se redkokateri narod tako veseli sankcij proti Italiji kakor angleški. Kar bodo Angleži edini imeli dejansko korist od njih.

Italijanski škofje na strani Mussolinija

Pastirski listi italijanskih škofov proti sankcijam — Škofje odočno za fašistični režim

Rim, 20. novembra. o. Danes so skoraj vsi italijanski škofje izdali posebne poslanečnice na vermine, v katerih pozivajo narod k složnemu odporu proti sankcijam ter k zvestobu fašizmu. Škof v Brindisi pravi v svoji poslanici med drugim:

Anglija, ki je štirikrat večja nego Italija, nas hoče s sankcijami zadušiti. Zato mora danes ves italijanski narod stati na strani fašistične vlade in verno izpolnjevati naloge voditelja vsega italijanskega naroda

Mussolinija. Prosimo Boga za dobrobit, slavo in moč fašistične Italije. Palermaski Škof pravi v svoji poslanici med drugim: Zloba sovražnikov Italije mora z vsakim dnem bolj okrepliti duha odpornosti Italijanov, ki morajo v takih razmerah postati vojaki ter vršiti svojo dolžnost do duceja. Naj Bog blagoslov Italijo in resi italijansko kulturno.

Slično se glase tudi poslanice vseh ostalih škofov.

Demonstracije v Rimu

Vsa poslaništva sankcijskih držav so zastražena — Glavna ost je naperjena proti Franciji in Angliji

Rim, 20. novembra. o. Zasedanje velikega fašističnega sveta je dalo sprova povod za ogromne manifestacije Mussolinija in proti sankcijam, kmalu pa so se manifestacije spremene v velike demonstracije proti vsem državam, ki sodelujejo pri sankcijah. V prvi vrsti proti Angliji in Franciji. Velike povorce z zastavami na čelu so korakale po ulicah, prepevale voljske pesmi in vzklikale proti sankcijam.

Največi so bili klici: Doli z Anglijo! Doli z Francijo! Doli z izdajalcem. Ker so demonstranti skušali prodrijet do francoskega in angleškega poslaništva, so moralni vstopi poslanosti zastražiti. Od davši so pred vsemi poslaništvi držav, ki sodelujejo pri sankcijah, postavljene močne vojaške straže. Ulice pred francoskim in angleškim poslaništvom pa so za promet sploh zaprte.

6.000 kg bomb

Generalni napad italijanskih letal — Velike izgube Abesincev

Asmara, 20. novembra. AA. Po informacijah agencije Stefani so italijanska letala včeraj razvila zelo veliko aktivnost južno od Makale, poseumno pa v dolini Najmešik med Majnurom in Endo Mihaelom. Letala so opazila v treh krajih mnogo abesinskih čet. 20 letal je z bombami in strojnicami napadlo abesinsko vojsko, ki je štela 15 do 20 tisoč ljudi. Nasprotnik je imel velike izgube. Abesinci so se branili iz protiletalskih topov, strojnic in pušk. Vsa letala so bila zadeta, vendar so izvršili svojo nalogo. Letalo kapetana Facana je bilo zadeto v rezervoar olja in je moralno pristati k sreči blizu Makale. Na nekem drugem letalu je bil ranjen mehanik. Na tretjem letalu,

ki je bilo zadeto v rezervoar bencina, je mehanik celo dve uri z roko tiščal luknjo v rezervoarju, tako da se je letalo lahko vrnilo. Med letalci sta bila tudi Mussolinijeva sinova.

Addis Abeba, 20. novembra. AA. Abesinske izgube o približno včerajšnjega letalskega napada v dolini Najmešik znašajo več tisoč ljudi. Na abesinska litorija so letala vrgla do šest tisoč kg bomb. To je bil prvi napad, ki je pokazal nevarnost leta. Po poročilu agencije Reuter je izvedel, da je bilo letalo Brunja Mussolinija zadelo s sredem, letalo njegovega brata Viktorja pa z devetimi strelji.

Asmara, 20. novembra. AA. Po informacijah agencije Stefani so italijanska letala včeraj razvila zelo veliko aktivnost južno od Makale, poseumno pa v dolini Najmešik med Majnurom in Endo Mihaelom. Letala so opazila v treh krajih mnogo abesinskih čet. 20 letal je z bombami in strojnicami napadlo abesinsko vojsko, ki je štela 15 do 20 tisoč ljudi. Nasprotnik je imel velike izgube. Abesinci so se branili iz protiletalskih topov, strojnic in pušk. Vsa letala so bila zadeta, vendar so izvršili svojo nalogo. Letalo kapetana Facana je bilo zadeto v rezervoar olja in je moralno pristati k sreči blizu Makale. Na nekem drugem letalu je bil ranjen mehanik. Na tretjem letalu,

Francoski odgovor na italijanski protest

Prijateljski opomin Italiji — Komentarji francoskega tiska

Pariz, 20. novembra. AA. Agencija Havas poroča: Sneti je Laval izročil Italijanskemu poslaniku Cerruttiu francoski odgovor na italijansko noto proti sankcijam. Francoski nota je sestavljena v vladnem tonu, vendar potrjuje odredbe, ki jih je morala Francija izdati v smislu svojih obveznosti za izvajanje sankcij proti Italiji. Nota se zaključuje z izjavilom, da francoska vlada ni izgubila nade, da bo lahko prisko do mirnega sporazuma in da se bodo opustile sankcije, zaradi katerih je Italija sedaj oskodovala.

Pariz, 20. novembra. AA. Laval in italijanski poslanik Cerrutti sta imela včeraj daljši razgovor. Ob tej prilici je Laval izročil poslaniku francoski odgovor na italijansko noto. Odgovor bo objavljen v petek zvezde. Istočasno bo objavljen tudi tekst angleškega odgovora, ki bo nato izročen rimski vladi. Francoski odgovor na italijanski potes proti sankcijam je sestavljen v prijateljskem tonu, toda v Rimu nečejo razumeti pobud, ki so vredne francoske vlade do sančkovih odgovora.

»Petit Parisien« pravi med drugim, da se pri pogajanjih, ki so se vršila med Parizom in Londonom, ter nekimi drugimi mestni državami, ki sodelujejo pri sankcijah, pokazalo, da so bili Angleži za kolektivni odgovor na italijansko noto. Izkazalo pa se je, da bi raje vsaka posamezna država odgovorila na italijanski protest, čeprav bi se lahko odgovoril v glavnem strinjal. Tak postopek, pravi list, v ostalem dočelju odgovarja duhu čl. 16 pakta DN. Francoski odgovor je sestavljen zelo prijateljsko, daši se bistveno ne razlikuje od angleškega. Razlike je morda v tem, da je pokazalo, da so bili Angleži za kolektivni odgovor na italijansko noto.

»Excelsior« pravi: Nihče ne more dvojnico o prijateljstvu Francije napram Italiji, ki prihaja do izraza tudi v francoskem odgovoru na italijanski protest proti sankcijam.

»Echo de Paris« ugotavlja, da je bilo Lavalu mnogo na tem, da prizanesa Italijanskemu nacionalnemu črvtvu, ker se zaveda, da je treba ohraniti Italijansko prijateljstvo, ne glede na to, ali bo dejansko prisko do mirnega sporazuma med Italijo in Abesinijsko. Negativen odgovor bi dejansko prisko do Italije kakor obsojba pred sodiščem. Prav zaradi tega se je tudi Laval odločil, da ločene odgovore na italijansko noto, list izraža nato, da bo nazadnje vendarje prisko do mirnega sporazuma, čeprav je ta, sodeč po okoliščinah, mogoč le s kapitulacijo abesinskega cesarja.

Rim, 20. novembra. AA. Uveden je bil monopol na zlato, zlasti za ono, ki se nakupi v inozemstvu. Za nakup predelanega ali napol predelanega zlata so uvedena posebna uvozna dovoljenja. Kontrola nad monopolom bo vršil nacionalni zavod za zunanjega trgovinu, ki bo lahko v načrtu državne blagajne strovo in

predelano zlato lahko tudi kupoval, in sicer po cenah, ki se bodo tedensko določale sorazmerno s cenami na svetovnem tržišču. Pogodbе o nakupu zlata v inozemstvu, ki so stopile v veljavo pred uvedbo monopola, bodo odpovedane v roku 10 dni.

Fey odžagan

Dunaj, 20. novembra. AA. Bivši minister major Fey, je bil odstavljen s položaja vrhovnega poveljnika heimwehrjevcev na Dunaju. Njegovo mesto je prevzel sam zvezni podkancelar knez Starhemberg.

Amnestija v Grčiji

Atene, 20. novembra. AA. Ministrski svet je na svoji sreči sejki sklenil

**PRIDE
SENZACIJA**

DIVJI TOVOR

**EDINSTVENI
FILM SEZONE**

DNEVNE VESTI

— Osnutki novih gospodarskih zakonov. Kmetijsko ministarstvo se je obrnilo na vse banke uprave, naj pripravijo in pošljajo ministerstvu potrebitne podatke za ugotovitev čistega katastralnega dohodka in vrednosti imovine. Tri podatki so potrebni ministerstvu, ker pripravlja pravnik, ki ga predvideva uredba o zaščiti kmetov. Pravnik bo izdelan v decembru. Obenem se bližajo koncu priprave za definitivno izdelavo besedila osnutka zakona o ribarstvu v sladkih vodah, zakona o živinoreji in zakona o sadjarstvu. Osnutki teh zakonov bodo izdelani do konca leta in predloženi Narodni skupščini.

KINO SLOGA

DON JOSE MOJICA

kokotkoški oficir v sijajnem filmu čarobnega petja v velenapetne vsebine

DONSKI KOZAK

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

— Izdaja novčanic po 500 Din. V svrhu lažjega denarnega obračunavanja se pravilja izdaja novih novčanic po 500 Din. Zaradi vedno pogostejših primerov ponarejanja srebrnih kovancev po 50 Din bodo isti najgorje vzeti iz prometa in na mestu njih pridejo v promet novčanice po 5 Din.

— Kongres za zaščito dece preložen. Prvi jugoslovenski kongres za zaščito dece, sestilanec za 23. in 24. novembra je preložen iz nepredvidenih razlogov na soboto 30. novembra in nedeljo 1. decembra. Program kongresa ostane nelzpremenjen. Letna skupščina Jugoslovenske unije za zaščito dece, ki bi se moralna vrstiti v nedeljo 24. t. m. bo v nedeljo 1. decembra v Beogradu.

— Za predsednika komisije za opravljanje kmetijskega strokovnega izpitja uradniških priravnikov v srednješolsko in nižješolsko kmetijsko strokovno izobrazbo je imenovan načelnik kmetijskega oddelka bankske uprave inž. Anton Podgoršnik.

PRIDE! KINO SLOGA
Prigodbe iz »Wienerwald«
Najboljši dunajski šlager sezone!

Is „Službenega Listca. »Službeni List« dne 20. novembra prinaša uredbo o upravljanju in potrošku vseh lastnih dohodkov državne filmske centrale, uredbo o izpremembi in dopolnitveni uredbe o zaščiti kmetov, odločbo k pravilniku o ureditvi prometa z devizami in valutami glede na predlog št. 2 s sankcijami proti Italiji, prepoved uvoza blaga iz Italije in njenih kolonij v Jugoslavijo in preprečevanja izvoza jugoslovenskega blaga v Italijo in njenih kolonij (seznam), uredbo o razpredelitev zvanj zvančnikov I. in II. kategorije in služiteljev pravilnik o letoviščih, vseučiliških služiteljev, izpremembe in dopolnitveni v pravilniku o uporabi, vzdrževanju in amortizaciji potniških avtomobilov pri oddelku za davke in finančnih direkcijah, pristop Estonske in konvenciji o telekomunikacijah, ratifikacija mednarodne konvencije o telekomunikacijah po republike Kini, po Mađarski in Panami, imenovanje predsednika komisije za opravljanje kmetijskega, strokovnega izpitja uradniških priravnikov in objave bankske uprave o pobiranju občinskih davščin v občini Ruže.

— Spomenik Matiji Gubeu. Hrvatsko pravosodno društvo »Zvonimir« je sklenilo pokreniti akcijo, da se postavi Matiji Gubeu spomenik v Zagrebu in Gornji Štubici. Slavni kipar Meštrović je izjavil, da je pripravljen izdelati spomenik na svoje stroške kot svoj dar narodu. Kupiti bo treba samo bron.

Autobusni izlet v Gorico-Trst bo 2. in 3. decembra. Cena Din 170.— za osebo. Prijava sprejema »Putnik« v Ljubljani do včetega 27. novembra.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

XXXXXX

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

HUBERTUS

moški in damski nepremičljiv, 250 Din. otroški s kapuco 145 Din. trenček impregniran samo 420 Din. pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Preskerju. Sv. Petra c. št. 14 74

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester djevačice 78/L

ZA ZIMO VAM NUDI!
pernate odeje po Din 500-600-650-700, svilene odeje, izgotovljene pernice od 230 do 450, odeje iz Vate, volne in puhe po najnižjih cenah. Pred nakupom drugje, poglejte pri meni.

RUDOLF SEVER
Marijin trg 2 88/L

Slovenske plošče
Salive, kupljeni, plete z godbo, harmonike itd. že od Din 30.— prodaja

elektrotor
PASAŽA NEBOTIČNIK

Narodna
tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VRS.
TISKARSKA
DELA
TER SR
PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROCER

Makulturni papir
prodaja

trava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24
DANES ob 4., 7.15 in 9.15 uri VELIKA PREMIERA največjega filma

MARLENE DIETRICH KARNEVAL V ŠPANIJI

(ZENA IN MOZICELJ)
Film ljubezni, napete vsebine, lepe godbe od Rimsky-Korsakova.
FILM STRASTI, LJUBEZNI IN BOJA.

Predprodaja od 11 do pol 13. ure.

Rezervirajte vstopnice.

PREMIERNI KINO

in nujnost. Poslušalci so nagradili predavatelja z zasluzenim odobravanjem. predsednik kluba se mu je pa iskreno zahvalil za trud, prosel ga, naj postane klubu na mestu ubil.

— Prvi sneg na planinah v Dalmaciji. Po viharem vremenu, ki je vladalo v ponедeljek na Jadranu, se je včeraj ozraje ohladilo, ponoči je pa zapadel po Dinarskih alpah in na planinah ob morju prvi sneg. Včeraj zjutraj je snežna odeja pokrivala Blokovo, Mosor in Kozjak.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo hladno, nekoliko oblačno vreme. Morda se bo spel poslabšalo. Včeraj je deževalo v Rogaski Slatinji, Zagrebu, Sarajevu, Skopljiju, Splitu. Kumbaro in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Skopljiju 12, v Sarajevu 11, v Zagrebu 10, v Beogradu in Mariboru po 9, v Ljubljani 9.6 in v Rogaski Slatinji 5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.4 mm. temperatura je znašala 0.6 stopenj.

— Samomor študenta v Zagrebu. Včeraj si je končal v Zagrebu življenje sluka. tudi medicine Peter Mayerhofer. Na Medvedčaku je skočil iz tretjega nadstropja in obletel ves okrvavljen pred hišo. Padec je bil smrtonosen, in nesreča se ni dolgo mučil. Kaj ga je poghalo v smrt še ni znano.

Iz Ljubljane

—lj Družabnost v Ljubljani ni posebno razvita ter celo nekoliko zaostaja, zato manjšimi mesti, n. pr. za Mariborom. To je treba predvsem pripisati temu, da je v Ljubljani malo res družabnih prireditve, ki bi združevala najširše sloje in ki bi jim res nudile dovolj primerne, do storjne in nepristojne zabave. V Ljubljani vlada celo nekakšen lokalni partikularizem, zdi se, da so Ljubljani sprti z vsem svetom in med seboj. Za to mrtvilo je večja družabna prireditve vprav blagodejna, da prežene črnoglednost ter razglibje meščane. Če bi ne bilo novinarskih koncertov, združenih tudi z veselimi delom prireditve, bi jih v pravem pomenu besede morali iznajti Ljubljani se dobro zavedajo, da je noveška družabna prireditve vselej res na višku in da niso bili še nikdar razočarani. Če ne vedo cenni novinarjev drugače, jih je prijet gospodje bivši učenci, potem sedanja grabinške mladina. Po maši gre sprevod v šolsko poslopje za zastavo v obratni smeri t. j. najprej mladina, potem učenci. Pred šolskim poslopjem pozdravi mladina v špalirju vse udeležence, ki odidejo k pravslavi po maši v telovadnico. Al. Potočnikov igrokaz Matevžev strel pripoveduje zgodenino našega okraja, pesnik Peruzzi pravslavlja prapor in mladost, ki je poglavnik cvet iz starega dela, Luka Petelinova opeva lepoto mladih let in hram, ki napaja duše. Lepa trnovska pesem je gotovo najbolj primerna za šolski okoliš v soboto ob 5. po šola razsvetljena. Za pravslavi je veliko zanimanje tudi na deželi pri bivših učencih. Nekaj pisem prica, kako navdušeno so sprejeli vest o pravslavi 60 letnice. Neko pismo konča: želim se nedeljske slavnosti udeležiti ter kličem svojim dobrim šolskim nekdanjim učiteljem na Grabnu večno »Slavot.«

—lj Živilski trg je bil danes že v znamenju pozenje jeseni, vendar je bilo na njem še mnogo go, največ sivk, kar je nekaj izrednega za tako pozno sezono, ko smo tik pred zimno in danes je bilo že precej hladno. Danes ni bilo več na prodaj na debelo grozdro, kar se pa še ni posebno poznalo pri cenah pri prodaji na drobno, in sicer po 6 Din kg. Zelo ponosi so še sivke, po 1.50—2 Din liter. Jabolka so še vedno v splošnem po 3 Din kg. Branjevi prodajo uvoženo cvetajo po 4.50 Din kg. Izmed domačega sočinja in zelenjave je na izbiro samo še zeljnati glav, ohrvata, salate, krompirja, spinate in kolerabe. Nekoliko manj pa že pese in čebule dočim domačega paradižnika sploh ni več. Uvoženega posebno lepega, prodajajo po 4 Din kg. — Na prodaj na debelo ni bilo danes mnogo krompirja. Ponujali so ga po 75 par kg. Tudi zelja ni več toljki na prodaj kakor pred tedni, vendar se še v splošnem ni počašilo.

—lj Skandal pri Barlettovih. (Vzorni soprog), izvršno Hopwoodovo veseljivo poslovne v Šentjakobskem gledališču v soboto 23. in v nedeljo 24. t. m. ob 20.15. Igra je dosegla pri vseh doseganjih vprizoritvah semenzionalen uspeh. Slager sezone. V glavnih vlogah nastopajo: Baranov, Klevorova, Hančič, Košak, Petrovič. Režija: Košakova. Ker je bila tudi zadnja predstava popul-

Kupuj domače blage!

ZMAGA
NA
VSEJ ČRTI!

CIMEAN

zobni kamen je izgubil zadnje pozicije.

Zbornik slovenske fotografije

Ljubljanski Fotoklub je izdal krasno zbirko fotografij

Ljubljana, 20. novembra.
Slovenska fotografija. Izdal Fotoklub.
Ljubljana, 1936. Uredništvo: slikar Peter
Kocjančič, Ljubo Michelin; besednik Karlo
Kocjančič; opomra Peter Kocjančič. Tisk
in književna Jugoslovanska tiskarna, Zbornik
vsebuje 60 slik.

Ljubljanski Fotoklub je zelo delavni. Najprej se je predstavil javnosti z mednarodno fotografsko razstavo ter dokazal svojo upravičenost. Zdaj pa predstavlja v lepem, res reprezentativnem zborniku slovenske fotografije na le naši javnosti, temveč sirsemu svetu; zato je tudi besedil napisano razen v slovenščini še v nemščini, angleščini in francosčini. Kakor čitamo, je Fotoklub povabil lani, najbolj vidne slovenske amaterje in poklicne fotografate, naj sodelujejo pri prvem reprezentativnem zborniku umetniške fotografije. Oziv je bil od vseh strani tako zadovoljiv, da redke izjeme ne bi mogle bistveno spremeniti splašnjega obzora slovenske fotografije, kakor se kaže v tej zbirki. Nismo povodili dvomiti, da zbornik res dobro predstavlja ter zastopa našo fotografijo in nas ne moti, da ne arečujemo še več imen naših amaterjev in poklicnih fotografatorjev. Tudi nasprotnik bi ne more ge tajti visoko umetniške vrednosti teh fotografiskih del. Pisec posvetila je pa menda tudi dovolj stvarno sam ocenil slovensko fotografijo, kakršna se nam kaže v zborniku. Pravi, da je za to fotografijo značilen umik z bojšic nove stvarnosti ter da so se naši fotografati začeli vracati tako zvaniemu romantičnemu, impresionističnemu gledanju stvari. »Osenjno razpoloženje pa je izrazito slovenko, lirično. Vendar so bili socialni pretresi zadnjih let prehudi, da bi bili brez vpliva na razvoj naše fotografije, skozi se opela ter razširja s pogledi in načini sodobnega človeka.«

Nam se zdi skoraj prav tako važno, da zbornik vsebuje razen reprezentativnih del življenja Janeza Puhanja (njemu je posvečen zbornik), ki ga moramo pristevati med izumitevne fotografije. V znanstvenem svetu je naš rojak skoraj povsem prezril in pozabljen. Od njezovega dela je sicer ostalo v fotografiskih tehnikah malo (uporaba stekla za podlogu snovi, ki je za svetlobo občutljiva, in za podlogo fotografatske slike), toda Puhan je hodil s svojimi uspehi pred drugimi izumitelji. Njegove ideje pripisujejo drugim izumiteljem. Kdo zbornik vsebuje reasume Puharjeve življenske pise tudi v treh svetovnih je-

zakih, že njegov pomem je zato velik. Tako se lahko Slovenci počasno predstavljajo na področju fotografije kot izum in kot umetnost. Ne moremo pa zatajiti zelo zanimive usode mnihov narodov, da so nepriznani, odnosno premalo priznani v svetu, ker se mora pri nas boriti znanstvenik, umetnik in kulturni delavec s politikami, s tehniki razmerami, ker mora delati brez moralne in gmočne začimb. Puhan je umrl reven in pozabljen.

Ako pregledamo silke kritično, moremo brez pridržka priznati njihovo umetniško vrednost in prepričamo se, da je ponovno razpoloženje krično, kakor čitamo v besedilu. Ce je pa to, zgolj liričnost, absolutna odlika, je težko reči brez pridržka. Fotografija, fotoamaterstvo, je nedvomno umetnost. Toda vsaka umetnost mora biti v čim tesnejšem odnosu z življenjem. Življene imena na njo evo zahvale, če naj večja res se pozitivno, ustvarjajoči umetnost. Fotografska umetnost se izraža ne le v tekniki, temveč predvsem v motivih. Nobena umetnost ne smije biti sama sebi nemen. Zato se nam zdi — ne da bi hovedi zmanjšati pomembu drugih slik v zborniku —, da so pozitivnejše stvarite fotografiske umetnosti sklepne s socialističnimi motivi od onih, kjer se uporabljajo majhni le oblike, drevesa in pokrajine. Nedvomno se zanimalne slike, ki kažejo kakšno posebno tihotikie ali sam predmet na sebi, vendar v njih ni življene, ne značilnosti. Dokazujejo pa tehnično zmagljivost in tehnično stopnjo fotografiske umetnosti. Treba je pa pokazati tudi idejno višino. Zato ne veseli, da se v zborniku zastopana tudi dela, ki pridajo, da življene im le lirika, temveč tudi epika in poslošto tudi — tragedija. Vsekakor pa moremo priznati, da so lirični motivi izbrani in obdelani z resničnim doživetjem.

Teksto je reči, da bi v naših razmerah zlasti dandanes rešil kdo bolje to analogno pokazati našo fotografijo, širiemu eventu — od našega Fotokluba, Iz vsega dela dala poštovanost resničnim idejstvom, ki niso pojavljali in ki delajo z globoko ljubeznijo do stvari. Lahko smo ponosni na nje, saj nas bodo dostojno predstavili v svetu. To pa ni dovolj. Predvsem zaslužno, da počasno razumem, da so njihove žrtve in delo ter da posrečemo po zborniku, ki bi moral dobiti čestno mesto v naših javnih in zasebnih knjižnicah.

ma. Maško Azovsko morje je za ribolov Rusije mnogo večjega pomena, nego neprimerno večje Crno morje. V globokem delu pod površino 200 m se začenja pravo mrtvo morje, kjer vodi manjka kislak, soči je pa mnogo v nji in je voda ta topeljka toda zastupljena z živevodnikom in razkravajotega se planinsko. Osvrta se na nje, da življenje v to globino spuščene mreže se vračajo na površino prazne.

Fantje štrajkajo

Na Irskem se baje godi dekleom slabo. Irski fantje namreč stavljajo in se nobeži. Vsi hočejo ostati samci. Ta pokret se širi kakor nalezljiva bolezen. Kaj čudisce si materje za možitev godnih hčer, kaj glave v skrbih, kaj bo. Statistiki so že davno opozarjali na to, da število porok na Irskem stalno pada. Vzroki pa ne tiči baje v slabih gospodarskih razmerah, saj bi morale tudi marsikaterega fanta prisiliti, da bi se oženili, ker je samo življene mnogo dražje. Razširil se je splošen odpor proti zakonskemu jarmu in dogovornosti za to nosijo društva zakrnjenih samev, v katerih so včlanjeni mladi in priletni fantje.

Ta društva zahtevajo od novih članov svetano zaobljubo, da se ne bodo nikoli oženili. Obljubo je treba podpisati, potem pa spraviti v arhiv osvobojeni. Za možitev godna in navdušena deklela pa tudi nočno držati rok krizem. Naprositi hočejo oblasti, naj ta društva razpuste, zariv se, vse člane pa odvezijo zaobljubje. Vprašanje je pa, ali bo to kaj zaledlo, ker je malo verjetno, da bi se dali fantje kar tak ugnati v kozji rog.

Točen odgovor
Pisatelj: Gospod urednik, povejte mi prosim, kaj se je zgodilo z mojim »Skrivnostnim mrtvicem?«

— Sezgaj je pri, gospod.

Lion Feuchtwagner:

95

Žid Süss

Roman

Poljski židje, tudi najbolj usivi in umazani med njimi, bi dobili plemiški naslov, če bi se dali krstati. Zakaj tega ne store? Zakaj zametavajo ti prebrani trgovci tako lahek dobitek? Zakaj se dajo raje mučiti do smrti, nego da bi ga sprejeli? Pobožnost? Vera? Preprica? Ali je pa le morda kaj v teh besedah? In moremo si li mislim da bi imel tak umazan poljski žid to, kar se skriva za temi globokimi in lepo zveznimi besedami? Ali moremo verjeti, da je tak revez pametnejši v svojem preprostem četu ali bolje pripravljen na skrivnostno onostranstvo, nego on s svojo prebrisanoščijo in lokavostjo? Bil je zbegan kakor dete, in ni si znal pomagati.

Zdaj je bil prvi med nemškimi židi. Visoko so dvigali otroke, ko je stopal po ulici. Razburjeno in z mnogimi presečimi kretnjami so klicali na njegovo glavo ves blagoslov nebes. Spomnil se je, kako je stal v sinagogi med napetim molkom ljudstva, drugače tako zgovornega in živahnega, pod mirnim, drhtecim rabinovim blago-

slavljanjem in obšel, ga je mehak, prijeten, topel občutek. Zato je bila potrebna trdna odločitev in moral je stisniti zobe, da se je odrekel vsemu temu. Ko je dosegel uspeh, je bilo govorito prijetno vredči ga bahavo v spane obraze rečečih se nasprotnikov. Lepo je bilo pobahati se z njim vprito žensk, vprito Magdalene Sibyle. Največje zmagoslavje je pa bilo, ko se je mogel pobahati z uspehom vprito Iza ka Landauer v Židovski ulici in vprito svoje matere Tam se je lahko mirno nasljal nad svojimi uspehi brez strahu pred zanclivijo besedo ali pogledom, tam je mogel okušati njihov sok do zadnje kapljice in pri tem je vedel, da se tovarisi iskreno veseli v njim. Tam je bil doma, tam je lahko dal svojemu obrazu, svojim besedam in svojim kretnjam prostot pot. Tam je bil v miru in na varnem.

Njegova mati! Spozabila se je torej, kakor se reče. Čudno, da se zato zanj ni prav niti zmenila Mož, ki ga je smatral za svojega očeta, dobrusen, prijazen, živahan, uglajen, pevec in igralec — njega naj bi torej on zdaj preziral. Čudno, da ni znal vzbudit v sebi do njega drugega čustva, kakor nežnost. Kako neki je moral ljubiti ta mož njegovo mater, da ji ni nikoli očital bastarda? Nikoli ni slišal iz njegovih ust, nobene žaljive besede proti

SLOVENSKI NAROD, sreda, 20. novembra 1935.

Lev Nikolajevič Tolstoj od blizu

Ob 25 letnici smrti slavnega ruskega pisatelja in gospodarja na Jasni Poljani

Cehov, kakor tudi nekateri drugi posetniki Jasne Poljane, so se bali bistrovinočno Tolstega, njegovega prizornega pogleda, ki se spravil mnoge ljudi v zadrgo. Nobena slika ne reproducira oči Tolstega drugače, kakor da sondirajo dušo. Ce je gledal Tolstoj človeka ob blizu, je postajal njegov pogled nepremičen, oredotočen, kakor da vesava vse, kar je bilo skritega sosedniku. V takih trenutkih se je njegovo skrivalo za česa nje viseče obrvi. To ni bil samo pogled sodnika, temveč tudi v besedilu. Ce je pa to, zgolj liričnost, absolutna odlika, je težko reči brez pridržka. Fotografija, fotoamaterstvo, je nedvomno umetnost. Toda vsaka umetnost mora biti v čim tesnejšem odnosu z življenjem. Življene imena na njo evo zahvale, če naj večja res se pozitivno, ustvarjajoči umetnost. Fotografska umetnost se izraža ne le v tekniki, temveč predvsem v motivih. Nobena umetnost ne smije biti sama sebi nemen. Zato se nam zdi — ne da bi hovedi zmanjšati pomembu drugih slik v zborniku —, da so pozitivnejše stvarite fotografiske umetnosti sklepne s socialističnimi motivi od onih, kjer se uporabljajo majhni le oblike, drevesa in pokrajina. Nedvomno se zanimalne slike, ki kažejo kakšno posebno tihotikie ali sam predmet na sebi, vendar v njih ni življene, ne značilnosti. Dokazujejo pa tehnično zmagljivost in tehnično stopnjo fotografiske umetnosti. Treba je pa pokazati tudi idejno višino. Zato ne veseli, da se v zborniku zastopana tudi dela, ki pridajo, da življene im le lirika, temveč tudi epika in poslošto tudi — tragedija. Vsekakor pa moremo priznati, da so lirični motivi izbrani in obdelani z resničnim doživetjem.

Tolstoj je vedno prav dobro vedel, kaj se zadeval. Vsi so krščani, metalni čepice v zrak in podzavljali žrtve praznovanja. Tolstoj je vedno prav dobro vedel, kaj se zadeval. Tolstoj je postal v plakal. A pred odhodom je dejal nekdo govoril: »Nismo misili, da je na svetu tak človek.«

25. februarja 1901 je bila razglasljena izobčitev Tolstega iz cerkve. Iste dne je šel Tolstoj, ki se je mudil takrat v Moskvi, na izpred. Na Lubjanskem trgu je spoznal mnogočas pisatelja. Nekdo je ironično vyzliknil: »Glejte, hudič v človeški podobi!« In vse mnogočas je kakor en mož navalkal k Tolstemu. Vsi so krščani, metalni čepice v zrak in podzavljali žrtve praznovanja. Tolstoj je izgubil ravnotežje in se spustil skoraj v bog. Mnogočas je hitel z njim. Sedej je v senci, toda zdralo se je toliko ljudi, da se senci niso mogli premakniti. Polklican je bil udidelek ororžnikov na konjih, ki je potisnil mnogočas nazaj, da se je mogel Tolstoj odprejeti.

Naslednjega dne je šel mimo neke palače. Policijski inspektor in stražniki so se nepravilno vzvraževali in salutirali, čim so ga zagledali. Tolstoj je premisli: »Gotovo ne vedo, komu salutirajo: državnemu zločincu in izobčitemu iz cerkve.«

V istem času je zapisal o njem urednik »Novoga Vremena« Suvorin, ki je pisal nekaj čisto drugega v novinah, nego v svojem dnevniku: Dva carja imamo, Nikolaja II. in Lev Tolstega. Kdo izmed njih je silniji? Nikolaj II. ne more niti storiti Tolstemu, dočim Tolstoj nedvomno majuje potisnil Tolstega. Tolstega je izgubil ravnotežje in se spustil skoraj v bog. Mnogočas je hitel z njim. Sedej je v senci, toda zdralo se je toliko ljudi, da se senci niso mogli premakniti. Polklican je bil udidelek ororžnikov na konjih, ki je potisnil mnogočas nazaj, da se je mogel Tolstoj odprejeti.

Po krizi osemdesetih let se je Tolstoj oblačil sirošino, podoben je bil kmalu, zato je priskočil vekrat do nesporazuma. Nekdo bi moraliigrati v Tuli »Sadov osvetec«. Skušnje so bile v dvorani Plemljškega kluba pod vodstvom igralca Davidova. Bil je bleč, izbran kakor pa dolgi bolezni. Na njem je črnih besedico iz izobraževanja. Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Kakor je značilno Tolstoj mehak in prijazničen naprej do vsočnosti slavostim, kar je dobro omembkovito je manjša avtorje, ki jih ni imel rad. Poseljeno Shakespeare je bil predmet negotovih napadov. Kakor je zatrjeval neki kritik, si je izbral Tolstoj tudi soražnike po velikosti: Vodil je boji z Beethovnom, Shakespeareom Michelangelom. Sami iste rodilne titanov, ki niso imeli takih.

Nekdo, ki se je govoril o življene imenih, je dejal Tolstoj: V svojem življenu sem proučil trikrat Goetheja in Shakespearea, pa nisem mogel zapomniti v tem, da je nujno. Izmed njegovih natančnosti je bil zmanjšan, da je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.

Tolstoj je postal strogo in nezpravljivo, kadar je šlo za njezino natr. za njegove umetnosti in socialne nazare. Kakor da bi mu bil užitek umetevati avtorite, stremovali so mu, da se ne bo zadržal, da ne bo vredno. Minilo je nekaj dni in imelo red. Davidov je znova pričel, da so ga bili poslati policijski organi kot vuhu. Med govorom s Tolstoj ga je pa težko natančno bojni odločni spokonimo izbraniti resnico. Odili in začeli novo življivo.